Türkiye ile Gürcistan arasında ortak bir ekonomik alan oluşturulmalı

Gürcistan Büyükelçisi Mgaloblishvili: "Sarp Sınır Kapısı'nın tek bir kapı olmasını arzuluyoruz. Sarp Sınır Kapısı'nın, Türkiye'nin Kafkasya ve bağımsız Türk Cumhuriyetleri'ne açılan güvenilir bir kapı olacağını düşünüyoruz."

→ Röportaj: Nart BOZKURT

Gürcistan ile Türkiye arasında önemli gelişmeler yaşanmakta. Özellikle son dönemde sonlandırılması amaçlanan projeler iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlenmesini sağlayacak nitelikte. Bütün bu gelişmeleri ve gelişmelerin seyrini Gürcistan'ın Ankara Büyükelçisi Grigol Mgaloblishvili ile konuştuk.

● İki dost ve komşu ülke olan Türkiye ile Gürcistan arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerde gelinen noktayı değerlendirir misiniz?

Mükemmel siyasi ilişkilerimiz var. Son iki, üç yılda bu ilişkilerimizi zenginleştiren ve sağlam temellere dayandıran ticari ve ekonomik alandaki olumlu gelişmeler son derece memnuniyet verici. Türkiye ile olan ilişkilerimiz birçok alanı kapsamakta. Somut projeleri hayata geçiriyoruz. İsteğimiz iki ülke arasında ortak bir ekonomik alanı oluşturmak.

● Ortak bir ekonomi alanı oluşturması için ne tür adımlar atıldı?

Doğu-batı istikametindeki Gürcistan karayolu büyük bir proje olarak hazır. Gürcistan Büyükelçisi Mgaloblishvili, Türk müteahhitleri için çekici olabilecek bu proje için mevcut ortamın çok uygun olduğunun belirtiyor.

Fotoğraflar: Ender ÇEPEL

Öncelikle bürokrasiyi azalttık. Vizeler kaldırıldı. Artık insanlar bir engel olmadan karşılıklı ziyaretleri rahatlıkla yapabiliyor ve doksan gün boyunca vizesiz kalınabiliyor. Serbest dolaşımda ciddi ilerlemeler sağlandı. Bunların yanı sıra "Tercihli Ticaret Anlaşması" imzalandı. Bu alanda liberalleşme sağlandı. Diğer önemli proje, Batum Havalimanı projesidir. Söz konusu havalimanı artık iki ülkenin ortak kullanımına sunuldu biliyorsunuz. Bölgemiz için bunun simgesel bir önemi var. Çünkü buna benzer proje daha önce sadece Batı'da Cenevre'de yapılmıştır. Bunu bölgemizde ilk biz Gürcistan ve Türkiye yapıyoruz. Batum Havalimanı'nın açılması, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi açısından atılmış önemli bir adım oldu.

● İki ülkenin potansiyeli, her iki taraf açısından yeteri kadar biliniyor mu?

Gürcistan bilindiği gibi uzun yıllar kapalı kapılar ardında kaldı. Görüşmeler, ziyaretler bile Ankara-Moskova aktarmalı yapılıyordu. Son iki yılda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve TOBB'un bünyesindeki Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) İş Konseyleri ile yoğun temaslar oldu. 2006'da üç geniş katılımlı iş konseyi toplantıları yapıldı. Bu toplantılara Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve ilgili bakanlar katıldı. Bu toplantıları ülkelerin birbirlerinin potansiyellerini bilmeleri açısından çok önemsiyoruz. 2006'da Gürcistan'dan Türkiye'ye bir milyon kişi giriş yaptı. Gürcistan'ın nüfusunun 4,5 milyon olduğu göz önüne alındığında artık birbirimizi yeterince tanıyoruz diyebiliriz.

● Gürcistan-Türkiye ekonomik ve ticari

ilişkilerinde tespit ettiğiniz sorunlar var mı?

Gürcistan'da Gül Devrimi ile yeni iktidar geldi. Ondan önce sorunlu konular vardı. Yeni dönemde, ilk atılan adımlar sorunların çözümüne yönelik oldu. Kalıcı güçlü bir komşuluk temelinde, her iki ülkenin yararına bir işbirliği yaklaşımı egemen kılındı. Bildiğimiz kadarıyla Türk şirketlerinin ciddi sorunları yok. Hiçbir şirket Gürcistan Devleti ile sorun yaşamıyor. Şirketler arasında sorunlar olabilir. Bu tür sorunlar varsa yargı yoluyla çözülür. Buna ilişkin güzel bir örnek vermek isterim: Batum'da Acara Özerk Cumhuriyeti Başbakanı sürekli Türk işadamları ve firma yetkilileri ile diyalog içinde ve onlarla bizzat ilgilenmekte.

● **Gürcistan finans sektörü ne durumda? Bilgi verir misiniz?**

Finans sektöründe çok olumlu gelişmeler oldu. Ekonomik gelişmemiz 2003 yılına göre yüzde 400 arttı. Vergi reformunu yaptık. Vergi mevzuatını yirmi bir kalemden yediye indirdik. Vergi oranlarını düşürdük. Gümrük vergileri 190 maddeden oluşuyordu. Yüzde doksan oranında vergi sıfırlandı. Gürcistan'da üç çeşit vergi mevcut. Gümrükte hiç vergi alınmayan yani sıfır gümrük vergisi, yüzde beş ve yüzde on iki gümrük vergisi alınan mallar var. Bankacılık sektörü de gelişmekte. Özel sektör bu alanda hızla büyüyor ve yabancı firmaların girişi söz konusu. Fransa ve Rusya bu alana girmiş durumda. Türkiye'den de Ziraat Bankası bulunuyor. Esas önemli gelişme, Dünya Bankası'nın 2006 yılı raporunda bölgede yolsuzluğa karşı en ciddi adımların atıldığı ülke olarak Gürcistan'ı göstermesidir. İş yapma güvencesi açısından Gürcistan otuz beşinci sıraya yükseldi. 2007 yılında iş yapma, yatırım yapma açısından güvenilir bir ülke olma sıralamasında aldığımız tedbirler sayesinde ilk on ülkeye gireceğiz.

> "Gürcistan, 2007'de iş yapma, yatırım yapma açısından güvenilir bir ülke olma sıralamasında aldığı tedbirlerle ilk on ülke arasına girmeyi hedefliyor."

● **Yabancı yatırımcıların Gürcistan'da faaliyette bulunmasının yolları neler?**

İş yapma, şirket kurma açısından bürokrasiyi azalttık. Artık bir, iki gün içinde şirket kurmak mümkün. Gürcistan'da en liberal kanunlar mevcut. İş kanunları yine aynı şekilde yabancı yatırımcılar için elverişli. Son iki, üç yılda otuz, kırk yılda yapılamayan altyapı yatırımlarına başlandı. Yüz hastane inşa ediyoruz. Binalar, okullar, hastaneler yenileniyor. Yeni okullar inşa ediliyor.

● **Türk Firmaları hangi alanlarda yatırım yapabilir?**

Türkiye'de müteahhitlik sektörü oldukça gelişmiş durumda. İnşaat sektörü yatırımlara girebilir, diğer firmalarla rekabet edebilir. Gürcistan, Sovyetler Birliği döneminde turizm bölgesi idi. Turizm alanında ortak yatırımlar yapılabilir. Gürcistan tarım alanında yatırmalara çok müsait bir yer. Tarımsal alanların yüzde sekseni organik tarıma çok uygun. Sadece Gürcistan iç pazarı değil, diğer ülkelere ihracat bağlamında da ihracata yönelik organik tarımsal üretim yapılabilir. Çay üretiminde Türkiye'nin ciddi deneyimleri ve birikimi var. Çay alanları ve organik çay üretimi Türkiye için cazip olabilir. Altyapı projelerine Türk firmaları talip olabilir. Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, otobanlar, duble yolların yapımı konularında Türk müteahhitlik firmaları önemli işleri üstlenebilir. Doğu batı istikametindeki Gürcistan karayolu büyük bir proje olarak hazır. Türk müteahhitleri için çekici olabilir ve buna mevcut ortam da çok uygun. Daha önce dediğim gibi, altyapısı tamamlanan, bölgenin istikrarlı ve güvenilir, liberal ekonomiyi uygulayan, yabancı sermayeyi ve yatırımcıyı destekleyen, yatırım ortamını iyileştiren bir ülke olarak Türk yatırımcılarını her alanda yatırım yapmaya ve işbirliğine davet ediyoruz.

● **TOBB bu süreçte neler yapabilir? Nasıl katkı sağlar?**

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB), iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin çeşitlendirilerek geliştirilmesi ve güçlendirilmesi konusundaki çalışmalarını memnuniyetle karşılıyoruz. İki yıldır Türkiye'deyim. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve TOBB-DEİK ile sık sık görüşüyorum. Ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesini yakından takip ediyorlar. Ortak iş konferansları düzenliyoruz. TOBB Sarp Sınır Kapısı'nın modernizasyonunu üstlendi. Biz de Gürcistan tarafını modernize ediyoruz. Sarp Sınır Kapısı'nın tek bir kapı olmasını arzuluyoruz. Sarp Sınır Kapısı'nın, Türkiye'nin Kafkasya ve bağımsız Türk Cumhuriyetleri'ne açılan güvenilir bir kapı olacağını düşünüyoruz. Aynı durum bizim için de geçerli. İki hava limanımızı Türk şirketleri yap-işlet-devret modeliyle inşa etti. Bir ülkenin yatırım ortamını en iyi gözlemleyen özel sektördür. Nabzı en iyi özel sektör tutar. Bu da bizim güvenilir olduğumuza ilişkin bir örnektir.